

Nr 146.

Av herrar **von Stapelmohr** och **Ericson, Hans**, i anledning av
*Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ersättning till
städer, vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap
för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel.*

Det i kungl. proposition nr 186 framlagda förslag till förordning om ersättning till städer, vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel innebär för städerna ekonomiska vådor av mycket allvarsam beskaffenhet.

Då förslag om indragning från städerna av brännvinsförsäljningsmedel tidigare inom Riksdagen framförts, har den åsikten med styrka hävdats, att i stället skulle å statsverket överflyttas vissa städerna nu påvilande utgifter av statslig natur, såsom för rätts- och exekutionsväsendet, uppbörd av allmänna medel, allmän ordnings uppehållande samt folkundervisningen m. m.

Den så kallade rusdrycksmedelskommitténs förslag avser, att såsom ersättning för de indragna brännvinsförsäljningsmedlen till städer och vissa köpingar efter år 1921 skulle, intill dess annorledes kunde varda i vederbörlig ordning bestämt, utbetalas $\frac{29}{100}$ av medeltalet av de för städerna och köpingarna under perioden 1900/01—1910 influtna brännvinsförsäljningsmedlen. Kommittén anför emellertid att det förtjänade framdeles tagas under övervägande, huruvida det ifrågasatta vederlaget till städerna efter slutet av övergångsperioden 1915—1921 fortfarande borde utgå i form av direkta anslag. En reglering av hithörande förhållanden kunde då enligt kommitténs mening måhända genomföras på det sätt, att staten övertog vissa kommunala utgifter för ändamål, vilkas tillgodoseende kunde anses snarare tillhöra staten än kommunerna såsom t. ex. rättsväsendet och polisväsendet. Något bestämt uttalande

i detta avseende har rusdrycksmedelskommittén emellertid icke velat göra, då det nu icke vore möjligt att bedöma, huru förhållandena komme att ställa sig efter övergångstidens slut.

Dessa av rusdrycksmedelskommittén framhållna synpunkter ha emellertid icke av Kungl. Maj:t vunnit det beaktande, som de synas förtjäna, utan har Kungl. Maj:t, utan att tillförsäkra städerna något däremot svarande vederlag, nu föreslagit Riksdagen, att efter år 1921 ersättningen till städerna skall avskrivas med $\frac{2}{29}$ om året för att efter år 1935 alldeles upphöra.

Det står utom allt tvivel, att, om Kungl. Maj:ts förslag om avskrivning av ersättningen till städerna bliver av Riksdagen godkänt, detta kommer att medföra en betydande rubbning av städernas ekonomi och djupt ingripa i deras utvecklingsmöjligheter.

Mot rusdrycksmedelskommitténs förslag beträffande den förenämnda medeltalsberäkningen har, såsom det synes oss med fog, gjorts den anmärkningen, att densamma bort grundas på den senast förflutna femårsperioden, som helt faller under tillämpningen av nu gällande lagstiftning. Vi anse därför, att rättelse härutinnan bör göras.

Vi tillåta oss alltså föreslå,

att Riksdagen för sin del ville besluta sådana förändringar i förevarande förslag till förordning angående ersättning till städer med flera för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, att denna ersättning, såvitt den avser städerna, bestämmes enligt rusdrycksmedelskommitténs förslag med den förändring, att till grund för medeltalsberäkningen lägges femårsperioden 1907/08—1912.

Vi hemställa, att den omformulering av förordningens text ävensom den beräkning, som av ett bifall till motionen må föranledas, bliva verkställda av bevillningsutskottet.

Stockholm den 25 april 1913.

I. von Stapelmohr.

Hans Ericson.